

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ*

ΟΥΡΑΝΙΑ ΕΠΟΠΟΙΪΑ

ΑΣΜΑ Α'. — Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ἮΣΑΝΕ περασμένα τὰ μεσάνυχτα
κ' εἶχα τὰ παραθύρια μου ὀλάνοιχτα
νὰ μπῆ λιγάκι ὁροσερὸ ἀγέρι
γιατ' ἦτανε ζαμάνι καλοκαίρι,
καί, φύλλοι ἀπὸ δῶ, κορηοὶ ἐκεῖθεσ,
ποῦ νὰ σοῦ πάη ὕπνος; κολοκύθες!
Ἐκεῖ λοιπόν, χωρὶς νὰ κλείσω μάτι,
ποῦ ἤμουν ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι
μοῦ ἔργότανε νὰ σκούζω καὶ νὰ κλάψω,
μὴ ξερόντας τί διάβολο νὰ γράψω,
γιατὶ προτοῦ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ
ἔπρεπε νά'χω ἔτοιμη τὴν ὕλη
γιατ' ἡ ἐφημερίδα καστεροῦσε
καὶ δίχως ὕλη νάβγῃ δὲν μπορούσε
καὶ ἦτανε καὶ φόβος νὰ με πάψῃ.

2

Μωρ' τί νὰ γράψω; . . . Οὐλα τά'χω γράψῃ.
κι' ὄλουθε τὴν ἐτρύπωσα τὴ μύτη μου
ἀπὸ τὰ ξένα σπίτια ὡς τὸ σπίτι μου.
Τί τράβηξ, κανεὶς δὲν θὰ πιστέψῃ,
γιατὶ ὅσο τὴν κυνήγαγα τὴ σκέψῃ
καὶ μοῦ ἔργονταν γιὰ λίγο στὸ κεφάλι,
ἀμέσως μοῦ ξανάφευγε καὶ πάλι—

* ΣΗΜ. Τοῦ ἀνεκδότου τούτου κοινωνικο-σατυρικοῦ ἔπους, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει εὐφροσύνη καὶ χάρις, ὡς ὅλα τὰ ἔργα τῆς κομψῆς γραφίδος τοῦ φίλου συνεργάτου κ. Πολ. Δημητρακοπούλου, καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἐκ δώδεκα ἀσμάτων, καταχωριζόμενον ὡς τὸ πρῶτον ἄσμα εὐμενῶς πρὸς τοῦτο παρὰχωρηθὲν ἡμῖν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἡμερολογίου.

λές και σ' ἐκειὰ τὴν ἀγωνία οὐλῆ
 ἐγὼ κι' αὐτὴ ἐπαίζαμε κρυφτούλη.
 — Στὸ διάβολο κι' ἀκόμα παρ' ἀπάνω!
 δὲν τῶχω και στὸ νοῦ μου νὰ πεθάνω!
 θὰ κοιμηθῶ, ὁ ὕπνος ἂν μὲ πιᾶσῃ,
 και ὅ,τι βρέξῃ, κι' ὅ,τι κατεβάσῃ.

3

Τῆ σκέψι μου δὲν εἶχα τελειώσῃ,
 ὅπου μοῦ κλειοῦνε μὲ μιὰ γλύκα τὸσσι
 τὰ μάτια, ὅπου θᾶλενες ἐν τέλει
 ὅτι μοῦ τὰ κολλήσανε μὲ μέλι. . .
 Ἐκεῖ λοιπόν, ποῦ γιὰ μεγάλι χάρι:
 ὁ ὕπνος καταδέχθη νὰ μὲ πάρῃ,
 μὲς' στῶν κλειστῶν ματιῶν μου τὸ σκοτάδι
 ξεπρόβαλ' ἓνα φωτεινὸ σημάδι
 και ὅσῳ προχωροῦσε και φαινότανε
 τόσο και μεγαλείτερο γινότανε,
 ὡς ποῦ σιγὰ - σιγὰ σὲ λίγη ὥρα
 — θαρρῶ πῶς τῶχω ἀκόμα μπρὸς μου τώρα —
 παῖνει σωστὰ μιὰ ὄψι ἀνθρωπινῆ
 και μοῦ μιλεῖ μὲ βροντερῆ φωνή :

4

— Ἐγὼ δὲν ζῶ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους γῶρια·
 ἄκουσα τῆ δική σου στενογῶρια,
 και τῆ δουλειά μου σκέφθηκα ν' ἀφήσω
 νὰ ῥθῶ, ἂν ἀγαπᾶς, νὰ σὲ βοηθήσω.
 — Ποιὸς εἶσαι, τὸν ρωτῶ, ἐσὺ ὁ βλάμης
 και τί καλὸ μπορεῖς γιὰ νὰ μοῦ κάμῃς;
 Ἐγέλασε μὲ τῆ καρδιά του εὐλῆ
 και μοῦ ἔπε: — Δὲν μὲ ξέρεις, βρε καψούλη;
 δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ Διάβολος τοῦ κόσμου;
 — Σὰν ἦσαι σύ, ἓνα σημάδι δὸς μου,
 τοῦ λέω, και εὐθὺς θὰ σὲ πιστέψω.
 — Περίμενε λοιπόν και θὰ ἰπιστρέψω,
 μοῦ λέει. Και βουτᾶ μὲ τὸ κεφάλι
 και χάνεται. . . ὡς ποῦ γυρίζει: πάλι
 μὲ δύο κερατάκια — σὲ καλὸ του! —
 ποῦ ἔχανε βγῆ μπροστὰ στὸ κούτελό του,

τόσο κομψά, ποῦ λές, καὶ ζωηρά.
ποῦ ἦσαν νὰ τὰ βλέπης μιὰ χαρά.

5

- Κύρ Διάβολε, κι' ἐγὼ τοῦ λέω, στάσου·
τὰ βλέπω καθαρά τὰ κερικά σου,
μὰ τίποτε δὲν βγαίνει ἀπὸ τοῦτο·
γιατ' ἔχουμε στὸν τόπο τέτοιο πλοῦτο,
ποῦ ἂν ρίψης μιὰ στιγμή τὰ βλέμματά σου,
θὰ σιχαθῆς καὶ σὺ τὰ κερικά σου,
κι' ὅ,τι τοῦ λόγου σου ἔχεις στὸ κεφάλι,
δὲν τῶχεις μοναχός σου· τῶχουν κι' ἄλλοι!
- Τὸ βλέπω καὶ με' λύπη μου μεγάλη,
μοῦ λέει καὶ κουνάει τὸ κεφάλι·
ἀλλὰ μὴ δίνης, βρέ παιδί μου, βάσι
γιατ' οὐλ' ἀνακατώθηκν στὴν πλάσι,
κι' οὐλα τὰ ζῶα, δίποδα - τετράποδα
τραβοῦν ἐμπρὸς κακὰ ψυχρά κι' ἀνάποδα.
Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὴν κλάψ σου νὰ πάψης
καὶ πάρε τώρα θέμα γιὰ νὰ γράψης
κι' ἄσε μ' ἐμέ· με' τοῦτα ποῦ στολίσθηκα
κι' ἐγὼ τὸ ξέρω πῶς ἐξευτελίσθηκα.

6

—Καλά, τοῦ λέω, με' τοὺς ὀρισμούς σου·
σὰν εἶνε ἔτσι, θέμα τοῦ χεριοῦ σου
πάντ' ἀπὸ διαβολάκο κατ' ἐβγαίνει
κι' ὅ,τι μοῦ πῆς μεγάλα θὰ σημαίνη.
Εὐθὺς λοιπὸν τὸ χέρι του ἀπλώνει
καὶ ἀπὸ τὸ κρεβάτι με' σηκώνει,
κι' ἐνῶ ἐγὼ βηθειὰ βηθειὰ κοιμᾶμαι,
τραβᾶμε καὶ οἱ δύο καὶ πᾶμε . . . πᾶμε . . .

7

Ἀμέτρητες ἐταξειδέψχη ὄρες,
περάσαμε βουνὰ χωριά καὶ χωρές,
κι' ἐπέσαμε σ' ἓνα πλατὺ χωράφι.
ποῦ γυάλιζαν τὰ στάχυα σὰν χρυσάφι.
Κι' ἔλεγα μοναχός, μέσ' στ' ὄνειρό μου·
—Μωρ' τί καλὰ περνάω τὸν καιρό μου!

δὲν εἶνε πειὸ καλήτερη δουλειὰ
 ποῦ νᾶσαι σὲ διαβολοῦ ἀγκαλιά !

8

- Στῶν ἀψηλῶν λοιπὸν σταχυῶν τὰ βᾶθη
 ἐχώθηκε ὁ Διάβολος καὶ στάθη·
 μοῦ δείχνει περιβόλι μαντρωμένο
 ποῦ ἦταν ἀπὸ δένδρα φορτωμένο,
 μὲ φρούτα, τοῦ Κυρίου τὰ ἐλέη,
 καὶ γέρνει στὸ αὐτί μου καὶ μοῦ λέει :
- Μωρέ, σεῖς οἱ ρεπόρτερ οἱ διαβόλοι
 τὸ ξέρατε αὐτὸ τὸ περιβόλι
 ὅπου σ' ἐπῆρ' ἀπόψε νὰ σὲ φέρω ;
- Ὅχι, κύρ Διάβολέ μου, δὲν τὸ ξέρω.
- Ἐ, τώρα θὰ στὸ 'πῶ καὶ θὰ τὸ μάθης·
 μ' ἀπ' τῆ χαρὰ σου πρόσεξε μὴν πάθης·
 μὲ τοῦτα ποῦ θὰ ἰδῆς σὲ λίγη ὥρα
 σὲ τούτη ἐδῶ ποῦ σ' ἔφερα τῆ χώρα.
- Μὰ τέλος πάντων τ' εἶνε τοῦτο τάχα ;
- Αὐτὸς εἶν' ὁ παράδεισος, βρὲ γάχα.
 Θέλεις νὰ ἰδῆς αὐτὰ ποῦ θὰ τοῦ δείξω,
 ἢ στὸ κρεββάτι νὰ σὲ ξαναρριζῶ ;

9

- Καὶ μ' ἐρωτᾶς, βρὲ ἀδελφέ, ἀκόμα ;
 τοῦ ἀπαντάω μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.
 Ἄν μοῦ κανες ἐσὺ αὐτὴν τῆ χάρι
 θὰ σ' ἀναφτα καντῆλι καὶ λυχνάρι.
- Εὐχαριστῶ, δὲν θέλω νὰ μ' ἀνάψης·
 θέλω μονάχα ὅ,τι ἰδῆς νὰ γράψης,
 γιατί κι' ἐδῶ κακὸν ἐπῆσαν δρόμο.
 Τίποτε πειὰ δὲν πάει μὲ τὸ νόμο
 κ' εἶνε τὰ πράματ' ἀνακατωμένα.
 Πειὸ Διάβολος ὑπάρχει ἀπὸ μένα ;
 Λοιπὸν κι' ἐγὼ ὁ Διάβολος ἀρχίζω,
- στὸ λέω στή τιμὴ μου—νὰ σαστίξω.
 Πάρε χαρτί λοιπὸν πάρε καὶ πέννα
 καὶ γράψ' ὅσα θ' ἀκούσης ἕνα-ἕνα,
 νὰ γίνῃ μιὰ διάρθρωσι στήν πλάσι
 γιατί, μωρέ παιδί, ἔχει χαλάση,

καὶ ἂν ἐγκαίρως δὲν ληφθοῦνε μέτρα
 μιὰ πέτρα δὲν θὰ μείνη σ' ἄλλη πέτρα!

10

Ἔτσι λοιπὸν καὶ ὑπ' αὐτὸν τὸν ὄρο
 χαρτὶ μου δίνει καὶ κονδυλοφόρο,
 κι' ἀπὸ τὸ χέρι μου εὐθὺς μὲ παίρνει,
 κοντὰ στὴ μάνδρα τὴν ψηλὴ μὲ φέρνει,
 ὅπου μιὰ πόρτα ἦτανε κλεισμένη,
 μὰ σκοροφαγωμένη καὶ σπασμένη,
 ποῦ διαρκῶς τὴν κούναγε τ' ἀγέρι,
 καὶ μόνο λίγο νὰ κανεσ τὸ χέρι,
 ἔτσι, χωρὶς τσεκουῖρι καὶ λουστάρι,
 τὴ γκρέμιζες, ὡς ποῦ νὰ πῆς «κριθάρι».

11

—Βλέπεις, μου λέει, κι' ἐδῶ πέρα γάλια;
 τὰ ἴδια ἔχονε μὲ σᾶς κεφάλια,
 κι' ἐδῶ, καθὼς στὸν τόπο σας ἐκεῖ,
 θὰ βρῆς τὴν ἴδια τὴν πολιτικὴ.
 Νὰ γράψης γιὰ τὴν πόρτα τὴ σπασμένη,
 γιατί περνᾶν κρυφὰ οἱ κολασμένοι
 κι' ἐκεῖ στὴ χώρα τοῦ δικοῦ μου κόσμου
 κοντεῦω ν' ἀπομείνω μοναχός μου!
 Θέλω νὰ γράψης καὶ γιὰ τὸν Πορτιέρη,
 ποῦ μένει ἀπὸ καιρὸ σ' αὐτὰ τὰ μέρη
 καὶ πρῶτα ἦταν κάπως αὐστηρός
 μὰ ἀπὸ τότε πέρασε καιρὸς
 κι' ἀπὸ τὸν τόσον κόσμο ὅπου πέρασε
 ζυγίζοντας - ζυγίζοντας ἐγέρασε.
 Κι' ἐγὼ πολλές φορές μ' αὐτὸν τὰ χάλασα,
 γιατί στὸ ζῦγι μου τὰ κάνει θάλασσα,
 καί, δὲν τὸ ξέρω καὶ γιὰ ποιά αἰτία,
 ξύκιχη βγάξει κάθε ἀμαρτία,
 καὶ τέλος, ἔγια μόλα — ἔγια λέστα,
 τοὺς μπάζει οὐλοὺς στὸ περβόλι μέσα.

11

Γυναῖκα δὲν ὑπάρχει κολασμένη
 ποῦ στὸ Περβόλι τοῦτο νὰ μὴ μπαίνει,

γιατί ὁ γέρος, ὅταν βλέπη ἄντζα,
 μιὰ δακτυλιὰ τραβάει στὴν παλάντζα,
 κι' ὄσω κι' ἂν ἦν' ἀξία γιὰ τὸν "Ἄδη,
 ἐκείνη μ' ἓνα κράκ τὴ βγάζει λάδι!
 Καὶ ψέλλνοντάς μου τοῦτο τὸ τροπάρι,
 ὁ Διάβολος αὐτός, ποῦ μ' εἶχε πάρη,
 μπρὸς σ' ἓνα φυλακεῖο μὲ πηγαίνει
 ποῦ ἦτανε ἀπ' ἔξω μαζωμένοι
 ἄνδρες, γυναῖκες, ἔξω ἀπὸ τὸ μέτρο,
 κι' οὔλοι ἐπρόσμεναν τὸν "Ἄγιο Πέτρο
 μὲ τεπελιὰ κοιτάμενοι στὰ χόρτα
 ν' ἀνοίξη ἢ παράθυρο ἢ πόρτα
 καὶ ἓναν ἓναν ἀπ' αὐτοὺς ν' ἀρχίσῃ
 κατὰ τὴ μέθοδό του νὰ ζυγίσῃ.

13

Γυρονῶ λοιπόν, κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ κυττάω.
 —Μὰ ποῦν' αὐτός ὁ "Ἄγιος; τὸν ρωτάω.
 —Κοιμάται, λέει, μόλις ποῦ νυκτώσῃ,
 καὶ δὲν ξυπνάει πρὶν νὰ ξημερώσῃ,
 γιατί μπορεί κανεὶς ἐκεῖ στὸ ζῦγι
 νὰ δώσῃ μιὰ στὸ σκότος νὰ τοῦ φύγῃ.
 Σὰν βρέθηκες λοιπόν ἐδῶ ὡς τόσο
 στὸ φυλακεῖο ἔλα νὰ σὲ χῶσω
 καὶ τράβα ἐκεῖ μέσα χέρι-χέρι
 νὰ ἰδῆς ἐκειὸν τὸν "Ἄγιο Πορτιέρη
 ποῦ εἶνε ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι
 καὶ δὲν τὸ ἐννοεῖ ν' ἀνοίξῃ μάτι,
 γύρω νὰ ἰδῇ τί γίνεται στὸ κάστρο,
 τρεῖς κονταριές ἂν δὲν ἀνέβῃ τ'ἀστρο
 τῆς μέρας, κι' ἂν δὲν παρ' ἢ ζέστη βράσι
 ὡς ποῦ κι' αὐτός ὁ τζιτζικας νὰ σκάσῃ.
 Τί νὰ σοῦ κάνῃ, βρὲ παιδί; γεράματα
 εἶ, εἶνε τώρα πειὰ γιὰ τέτοια πράματα;

14

Μόλις ἐτοῦτα εἶπε ὁ Βερζεβούλης,
 μὲ τὴν ὀρμητὴ τῆς δυνάμεις του οὔλης
 μ' ἀρπάζει μὲ μεγάλη γρηγοράδα
 καὶ μὲ τρυπώνει σὲ μιὰ χαραμάδα,

καὶ νά, βρεθήκαμε κ' οἱ δύο παράμερα
 σὲ μιὰ πολυτελῆ κρεββατοκάμαρα,
 ὅπου ἀπ' ἔξω ἦτανε πανοῦκλα
 καὶ ἀπὸ μέσα ἦταν σὰν τὴν κούκλα
 "Ένας καθρέπτης μὲ λαμπρὴ θωριά·
 μπροστὰ τοῦ δύο βάζα φαρμουριά
 μεγάλα, μὲ λογιῶ-λογιῶνε φιορά,
 ποῦ λεγες πῶς τὰ κόψανε στὴν ὥρα,
 κονσόλες μὲ χρυσάφια ἀλειμμένες,
 καρέκλες μὲ βελουῶδα σκεπασμένες,
 καὶ τέλος βρῆκα μιὰ πολυτέλεια
 ποῦ κόντεψα νὰ λιγωθῶ στὰ γέλια.

15

- Μωρ' τ' εἶνε τοῦτα ; λέω' εἶνε θάματα·
 ἔχουνε κι' ἐδῶ μέσα τέτοια πράματα ;
 — Σῶπα κ' εἶνε μεγάλη ἱστορία.
 — Γιὰ πές μου τὴν. — Νά, ἦλθε μιὰ κυρία
 καὶ μόλις εἶδε τὴν παλῆα κατάστασι,
 ἔκαν' ἐδῶ στὴν πόρτα ἐπανάστασι.
 — « Ἀκοῦς, φωνάζει, νᾶχη τέτοιο χάλι:
 « τοῦ Παραδείσου ἡ πόρτα ἡ μεγάλη ;
 « Νὰ ζῆτ' ὅλο τὸ χρόνο μὲσ' στὰ ρόδα,
 « χωρὶς ν' ἀκολουθῆτε καὶ τὴ μόδα,
 « καὶ νᾶχετε καὶ ἔπιπλα σαράβαλα ;
 Τότε κι' αὐτός, νὰ παύσουνε τὰ ντράβαλα
 κι' αὐτὲς ἡ φασαρίες ἡ μεγάλες
 ὅπου μποροῦσαν νὰ φτιαναν κ' ἡ ἄλλες,
 ἔβγαλ' εὐθὺς ἀπ' τὰ παλῆα τοῦ ράσα
 ἓνα κλειδάκι, ἀνοίξε τὴν κάσσα,
 ἐμέτρησε ναπολεόνια χίλια
 καὶ τοῦ φεραν καινούργια ἀπ' τὴ Μαρσίλλια.
 Καὶ νά, ὁ Ἅγιος Πέτρος, ὁ καυμένος
 σὲ ἄρ-νουβῶ κρεββάτι ξαπλωμένος.

16

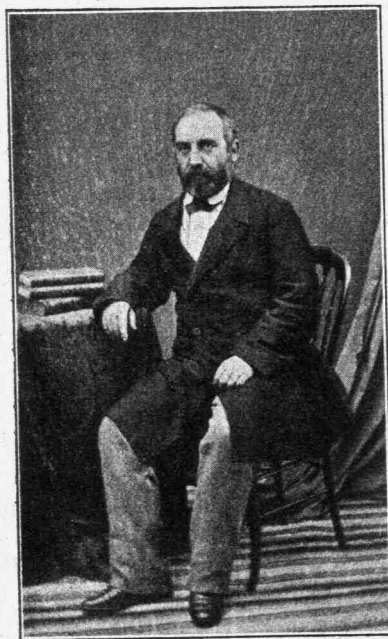
Πράγματι, μὲσ' στὰ ἔπιπλα τὰ φίνα
 ἓνα κρεββάτι βλέπω μὲ κουρτίνα
 ὅπου στὸ φῶς, ποῦ ἔρριχνε καντήλα
 ἡλεκτρική, κλειστὴ σὲ κρίνου φύλλα,

κάθε χρυσό του πέμολο έγυάλιζε
καί ἀπό μέσα ἐξερορρογάλιζε
ὁ Ἅγιος Πέτρος, μὲ βγαλμένα ράσα,
λὲς κι' ἐφυσούσε καμμιά κόντρα μπάσα.

ΠΟΛ. Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΘΥΜΑ

Η ΔΗ ὅτε ἀμείλικτος διεξάγεται ἐν Μακεδονίᾳ ὁ ἀγὼν τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν θρασέων καὶ βανδάλων αὐτοῦ ὑπονομευτῶν, ἥρωες δὲ

λεοντόθυμοι καὶ θύματα εὐγενῆ ποτίζουσιν ὅλον ἐν μὲ τὸ τιμιον αἱμᾶ των τὸ μακεδονικὸν ἔδαφος καὶ ζωογονοῦσι θαλερώτερον τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, νομίζαμεν ὅτι θὰ εἶνε παράλειψις στοιχειώδους καθήκοντος ἐὰν δὲν ἀναγράψωμεν ἐνταῦθα τὴν φυσιογνωμίαν ἐνὸς μεγάλου πατριώτου, ὁστις πρὸ τριακονταετίας καὶ πλέον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἡρωικὸν θῦμα εἰς τὴν κατὰ τῶν βουλγάρων ἀμυναν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δικαίων.

Εἶνε οὗτος ὁ ἀείμνηστος Γρηγ. Παπαδόπουλος, ὁ εὐρυμαθὴς διδάσκαλος τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, ὁ

σοφὸς συγγραφεὺς, ὁ στρωμυλὸς καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, ὁ παιδαγωγὴς καὶ διαμορφώσας διὰ τῆς θερμους-